

ORKİDE İLKOKULU MÜDÜRLÜĞÜ
REHBERLİK SERVİSİ

EĞİTİM SÜRECİNDE AİLENİN ROLÜ

Rehberlik Servisi
Ekim 2023

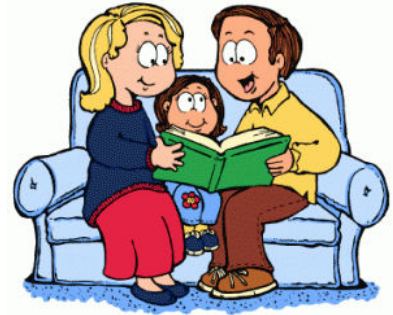
Değerli Velilerimiz;

Aile, evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birimdir. Çocuğun yaşamındaki en etkili çevrelerden biri olan aileye, çocuğu topluma hazırlamada büyük görevler düşmektedir. İşte bu nedenle "Eğitim ailede başlar" sözü tüm bu açıklamaları özetler niteliktedir.

Çocukların çalışma alışkanlıklarını ve başarısını etkileyen en önemli etkenler arasında da şüphesiz ki aile ortamı ve anne-baba tutumları yer almaktadır. Çocuğunu iyi tanıyan, onun olumlu ve olumsuz davranışları hakkında bilgi sahibi olan, bulunduğu yaş grubundaki çocukların ilgi ve eğilimlerine duyarlı anne ve babaların eğitim sürecine sağladıkları katkı daha fazladır.

Ailenin Eğitim Sürecine Katılımı...

Ailenin eğitim sürecine katılımı; anne-babaların eğitim kurumuna devam eden çocuklarının gelişimlerine ve eğitimlerine katkıda bulunmalarıdır. Aile katılımı, öğrencilerin akademik başarısını gerçekleştirebilmek için okuldaki öğrenimi tamamlayıcı ve destekleyici bir faktör olarak ortaya çıkar.

Her Çocuk Farklıdır...

Her çocuğun kapasitesi, yetenekleri, ilgileri farklıdır. Bir çocuğun olgunluk düzeyi; sosyal becerileri, atletik yetenekleri ve öğrenme yetileri gibi birçok niteliğe bağlı olarak farklılık gösterebilir. Örneğin çocuk, matematikte başarılı olmasına rağmen Türkçe 'de zayıf olabilir veya beden eğitiminde iyiyken resim ve müzikte yetersiz kalabilir. Tüm bu sebeplerden her öğrenci için ders çalışma ve başarıya ulaşma yolu da farklılık gösterir.

Çok sayıda öğrenci ve aileleri, ders çalışma süreci ve başarıya ulaşma ile ilgili yaşadıkları sorunları sık sık dile getirir. Küçük yaştan itibaren çalışma alışkanlığının edinilememiş olması veya yanlış çalışma alışkanlıkları, dersle ilgili ön yargılar ve ailevi sorunlar, bu sorunların temelini oluştururlar. Çalışmanın verimli olması masa başında geçirilen uzun saatlere değil, öğrenci için ne kadar etkili ve faydalı olduğuna bağlıdır.

Aile Eğitim Sürecine Nasıl Katılır?

✚ Beklentiler gerçekçi olmalı...

Çocuğunuzdan yapabileceklerinden fazlasını beklemek, onların eğitim hayatlarını olumsuz etkileyecektir. Yapabileceklerinden fazlasını istemek çocuklarda yetersizlik duygularına yol açabildiği gibi, yapamadıklarında hissedecekleri hayal kırıklığı ve öfke, hırçınlık ve saldırganlık gibi davranışlarla kendini gösterebilir. Bu yüzden beklentileriniz gerçekçi olmalı, başka bir deyişle çocuğa gösterilen hedef onun gücüne uygun olmalıdır.

✚ Çaba takdir edilmeli...

Çocuğunuzun performansının yanı sıra çabası da önemlidir. Bu nedenle sonuç yerine yapılan çalışmayı, alınan not yerine harcanan emeği değerlendirerek çocuğu takdir etmek önemlidir. Çocuğun bir faaliyette ustalaşması için, bu çabanın, ana-baba tarafından görülerek desteklenmesi gerekir. Onay görmez ve bu çabası desteklenmezse, yeni girişimlerde bulunma cesareti gösteremez. Çünkü bilinmelidir ki, "başarılmış her eylem bireyi yeni başarılarla götürür."

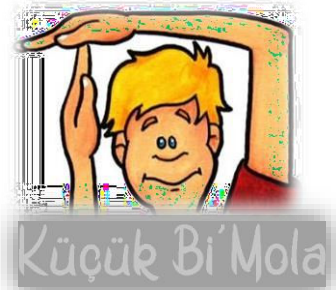
✚ Ev ödevleri...

Çocuğun ödevlerini yapıp yapmadığını takip etmek, ödevini yapması için onu teşvik etmek, ihtiyaç duyduğu araç gereç çalışma ve ortamını sağlamak, karşılaştığı sorunları onunla birlikte değerlendirip çözüm bulmasına yardımcı olmak gibi yaklaşımlar ailenin bu konudaki önemli görevleridir.

Öğrenciler arasında en yaygın olan yanlış çalışma alışkanlıkları genellikle şunlardır:

- ✚ Hedefsiz çalışmak,
- ✚ Plansız ve programsız çalışmak
- ✚ Evin değişik yerlerinde çalışmak
- ✚ Yatarak, uzanarak çalışmak
- ✚ Kaynaklardan yararlanmamak
- ✚ Derslerden korkmak
- ✚ Temel bilgi eksikliğinden dolayı dersleri anlamamak
- ✚ Mola vermeden çalışmak...

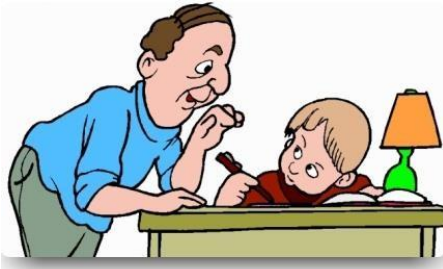

✚ Okuldaki etkinlikler konusunda öğrenci ile konuşma ve değerlendirme...

Ailenin okulda yapılan akademik ve sosyal çalışmalarla ilgili öğrenciyle iletişim halinde olması yapılanları değerlendirme olanağı sağlaması, çocuğun okul hayatına ilgi gösterdiğini ortaya koymasının en etkili yollarından biridir. Ayrıca bu yolla bir yandan öğrencinin ilerlemesi konusunda doğru bilgiye sahip olma olanağı kazanırken diğer yandan çocuğun karşılaştığı sorunları zamanında öğrenerek gerekli önlemleri alması kolaylaşacaktır.

✚ İletişimin etkisi...

Ebeveynin ve öğretmenin başarı ve başarısızlık karşısındaki olumlu/olumsuz tepkisi çocuğun öğrenme güdülenmesi üzerinde çok önemli bir etkiye sahiptir.

Çocuğunuzla kurduğunuz iletişim bu süreçleri etkileyebildiği gibi bu süreçlerden de etkilenebilir.

Diğer çocuklarla ders veya başka konularda kıyaslama içine girmek, özellikle bunu başkalarının yanında yapmak iletişimi fazlasıyla olumsuz etkiler. Bunun yerine çocuğunuzun olumlu özelliklerini paylaşmanız daha yerinde olur. Ölçülü miktarlarda yapılan "ders çalış" uyarısı ve ders takibi çok daha etkili olur. Sürekli ders çalıştırmak, yüksek not almasını sağlamak uğruna çocuğunuzla olan iletişiminizi tehlikeye atmak eğitimi zorlaştırır. Ailenin görevinin çocuğa iyi bir eğitim vermek olduğu kadar, ona hayatı sevdirmek ve yaşama sevinci aşılamak olduğu göz ardı edilmemelidir.

✚ Ailenin mutluluğu çocuğa psikolojik güven verir...

Aile içindeki sağlıklı etkileşim ortamı ve huzur; çocuğun gelişimini olduğu kadar arkadaş ilişkilerini ve okul başarısını da etkiler. Tersine, huzursuz aile ortamında çocuk güvensizlik hisseder. Bu da sınıf ortamına dikkatsizlik, hırçınlık ve saldırganlık şeklindeki davranışlarıyla yansıyabilir.

Aşırı kural koymak da, fazlasıyla kuralsız olmak da çocuğa zarar verir. Belli sınırlamalar getirirken çocuğa davranışın neden kabul görmediğini açıkça belirtmeli ve bu davranışın başkalarını nasıl etkilediği hakkında düşünmesi istenebilir.

Çocuğunuza karşı tutarlı ve kararlı olmalı, planlarınızı kesin cümlelerle açıklamaya özen göstermeli ve ona, tutabileceğiniz sözler vermeye dikkat etmelisiniz.